

Jönkunda Tarawele sigirajamanakuntigiya la folo

Jönkunda Tarawele min ye Mali Depitebulon némogoba ye, nka n'a bilala jamanakuntigiya la folo yanni kalata kurawa ka ke, a be Mali don kosebe. A ka bugunnatigé b'a yere kofo. Mo g'o kalannenbadon. A bangera Kati san 1942 feburuyekalo tile 23. A ya' ka kalan damine yen san 1949, ka taa do ke Nara, Kayi ani Fenejusi Faransi jamana na.

Tuma min na n'a koseginna Mali kono, kalansoba min be Bamako n'o ye «ENI» ye, a kera o némogoba ye. Okera Musa Tarawele ka fanga kono. Politiki sira fe, Jönkunda farala mogo bannenw kan ka Musa Tarawele ka fanga kélé dogo la. Ajéngonw tunye Abderahamani Baba Ture ye ani Alifa Umaru Konare. A labanna ka ke lakolikaramogo ye lakolisoba «ENSUP» la san 1977 ni 1980 furancéw la. San 1980 Jönkunda Tarawele minna fanga fe, k'a bila ka taa kaso la Mali körnfela la. A tora kaso la fo san 1982.

Tuma minna murutili fanga bonyara fo ka Musa Tarawele ka fanga dafiri san 1991, Jönkunda n'a jéngonw kera politikiton ADEMA disibaw ye. A kera minisiri ye jemufanga kono san 1992 zuwenkalo tile 9. A fofola minisiriso min na, o tun ye goférénamanbaara, baara tow ani fanga mabenni minisiriso ye; ka ke jamana lakanani minisiriye san 1993 awirilikalo tile 16; ka ke jamana kókankow, kókan malidenwani Afiriki kelenya sabatili minisiri ye san 1984 okutoburukalo tile 25.

A kelen depite ye Nara serekili togó la, a y'a joyoró labila minisiriya la.

Peresidan Jönkunda Tarawele

Jönkunda Tarawele ka depiteya sarati fofola n'yesan 1997 ni 2007 furancé ye a kera ADEMA togoladepitew ka jekulu némogó ye. San 2002 depitesigikalata la a tun ye cébo ye Nara serekili togó la tuguni; nka a ma se soro o la.

Jönkunda Tarawele bilala ADEMA némogoya la san 2000 waati la Ibarahima Bubakare Keyita kelen ka walani sème ka bô ADEMA na. San 2004 mérisingikalata ani san 2007 depitesigikalata la, a sera k'a to ADEMA ka sebaaya soro ka ke konseyecamantigi ani depitecamantigiba ye. O de koson a kera Mali depitebulon némogoba ye. San 2007 jamanakuntigisigikalata la, politikiton minnu farala noggon kan ka wele «ADP» Amadu Tumani Ture senkoromadémeni kama walasa o ka sek'a siné filananke jamanakuntigiya la, Jönkunda tun y'o jekulu némogó ye.

San 2011 zuluyekalo tile 31, Jönkunda Tarawele y'a kanbo Mali ka san 2012 jamanakuntigisigikalatako la. Mogo don min ye sorodasiya kalan kun fofó ke san 1959; k'a kunfilan ke san 1960, ka faga parafili kalanw kan san 1961. A be sorodasiya nedon; sorodasiden fana don. Jönkunda Tarawele furulendon; den 7'b'abolo.

KONOKO BE NE BANNA

Minisirinémogó kura Seki Mohamedi Abudulayi Suwadu, n'a be wele Modibo Jara

Nébilajamanakuntigi Jönkunda Tarawele ye Minisirinémogó kura sigi taratodon, awirilikalo 18, san 2012. Minisirinémogó kura in togo Seki Mohamedi Abudulayi Suwadu, n'a donnent be ni Modibo Jara ye. A sigira Mali jamanakuntigisariyan°193 fe, min tara san 2012 awirilikalo tile 17.

Seki Modibo Jara bangera san 1952 Norodisaheli. A fa ye Musa

Jara ye. Ngolosiw don ka bô Segu. A bokolo ye bamanan minnu ye olu ka baara ma ke fosi ye ni ciké te ani ka balo i wosi la. A yere temena n'o baaraw n'o jogow ye a ka hadamadenya kono, nka ale kalanna kosebe ka fara nin bee kan.

San 1960 ka se 1972 ma, a y'a ka kalan kun fofó ke Segu, ka DEFU/DEF soro yen, san 1969. A nana «lise» ke o kofé Bamako, ka taa o to laban Faransi, ka don kalansoba la yen, ka mansinbaara jatekalan, Matematikiani Fiziki dónniya «lisansi» soro yen an'u «Metirizi». O kofé, a taara kalanna Lamerikenjamana kan ka dögötöröyajala soro san 1982 dolokalan na ani k'a soro mansinminenkonjanaya kalanna san 1989.

San 1984-1989, a kera karamogoba ye lamerikenjamana kalansoba «Howardila, Enzeniyeribec bô yoro min na.

Lamerikenw ka donnibagajekulu

«CEDEAO» ka lajeba Mali ni Gine Bisawo kan

Afiriki tilebinyanfanjamaw ka soro yiriwali tonab CEDEAO ye lajeba ke alamisadon, awirilikalo tile 26 san 2012 Abijan, Kódiwari faaba kono, kudeta kera jamana fila minnu na, mariskalo tile 22 san 2012 Mali la ani awirilikalo tile 12 san 2012 Gine Bisawo, laje in sigira o jamana fila kunkankow kan. Mali joyoro fara a kene kan Peresidan Jönkunda Tarawele fe. Alizeri ni Moritani fana tun be laje in kene kan, hali n'o y'a soro olu te tonba in na, ka da a kan u sen be Mali körnfekelé la, u da b'a la fana. Faransi, Eropu jamanaw ka tonba ani Lamerikenjamana, olu fana tun be kene kan.

Laje in senfe u benna a kan ka furancelafanga kuntaala ke san kelen ye Mali kono. O hukumu kono, u ye tonba in ka sorodasiw nali boloda Mali kono ani k'a nini sorodasijekulu fe, a ka faga bila ka segin «kan» kono.

Benkan ninnu ma ben sorodasijekulu ma; fokabenw be senna.

U benna a kan Gine Bisawo sorodasiw fana ka faga lasegin si siwiliw ma.

Mahamadu Konta

Minisirinémogó Seki Modibo Jara

minye mansinbila ka taa tile nöfèdolo Marisi kan, Seki Modibo Jara tun b'o jekulu in na. «Mikorosofu» ka lasigiden don Afiriki kono; o ye «Enterineti sabatiliminenw labenni cakedaba do ye. INESIKO fana ka lasigidendon, kalananisekonidónko yiriwali kama dijé kono.

Aka cesiri n'a kabara nafa kama, jamana caman ye fasodennumanya jala di a ma, k'a jansa : Gabon, Senegali, Kódiwari, Burikina Faso.

Politikiko nasiraw la, Seki Modibo Jara y'a ka politikiton sigi sen kan (RPDM). O hukumu kono, a tun y'a kanbo peresidanya nöfè, woteba nataw la.

Bi, jamana benkan goférénaman min sigira, walasa ka fura soro koronfekelé la ani ka wotew laben o némogó fofó ye Seki Modibo Jara ye. Sariya ye fangaba di a ma a ka se k'o baara ninnu ke ka ne jamana sagol la. Muso b'a kun, den saba b'a bolo.

Kunnafoniw goferenaman kura Minisiriw kan

Céna Kulubali : Soro ni nafoloko ani san baarakénafolo Minisiri kura. Ale ye mögo dönnen ye kosebè an ka jamana kono. Adelila ka ke soro Minisiri

ye san 1980 waatiw la. A bangera Duwanza serikila la, Bore, san 1952 waatiw la.

San 1988 -

1991, a kera nafoloko ni jago Minisiri ye. A minena Musabin senfe k'a kiiri, ka tila k'a bila «jolibon kiiri senfe san 1993. San 2001, a segima fanga la ka ke korsigi koorikò yiriwali cakeda la. O kofe, a sigira Semudete nemogoya la san 2008, fo ka se a weleli ma goferenaman kura kono k'a ke Minisiri ye. Baaraba min dira a ma sisani, o ye ka Mali bo dingé kono nafoloko siratigela, ka dannaya sisin Mali n'a demebagaw ce. Muso be Céna kun, den 4 b'a bolo.

Yamusa Kamara : Koloneli -Mazori Yamusa Kamara de kera sisan Mali kelebolow ani sorodasi köröw ka Minisiri ye Mali goferenaman kura

kono. A bangera Bangumana, Kati serikili la, san 1953 waatiw la. A kelen ko ka Irisikankalan jalaba soro lakolikaramogow ka lakolisoba la, a donna sorodasiya la san 1981, a kera «Yetenan dankan ye», a kelen ko ka sorodayakalan ke Kulukoro sorodasiyakalansoba la. K'a ta san 2011 mekalo la ka se san 2012 marisikalo fangabin ma, Yamusa Kamara de tun ye Mali garidiw ka nemogoba ye. Keledönniya kalansoba min be Tunizi jamana kan a y'o jala soro san 2006-2007. A ka lajini folo ye köröfela mineni ye juguw la.

Céfin Konate : Zenerali Céfin Konate sigira k'a ke lakana sabatili Minisiriye jamana kono. O minisiriso kelen in na, ale de tun ye körösigikuntigi ye. A bangera Bamako, san 1954 setanburukalo tile 30. Baarako nasiraw la, Zenerali Céfin kera Peresidankacidenyesan 1993-1994 waatiw la, ka ke Mali Zantaramuw kuntigi ye san 1994-2000 waatiw la, ka ke lakana Minisiri kakörösigiye san 2000-20008 waatiw la, ka soro ka ke Mali Zantaramuw ka nemogoba ye san 2008-2011.

Musa Sinko Kulubali : Ale de sigira k'a ke jamana marali n'a labenni ani desantaralizason Minisiri ye. A bangera Bamako san 1972

Zuluyekalo tile 14. Muso b'a kun, denmuso fila b'a bolo anidencé kelen. Kolonellijala b'a bolo, Ba arak o nasiraw la, a k'e r a sorodasiyakalan la kolisoba karamogo ye san 1996-1998 waatiw la, Kulukoro. San 2000-2001 waatiw la, sorodasikélebolo N° 261 nemogoya dira a ma.

Ben ni lafiya sinsinni kalansoba min be Mali kono yan, a kera o kalanko nemogoye san 2010. A be wele Minisiriya la waati min, o y'a soro ale de tun ye sorodasijekulu (CNRDRE) nemogoya ka körösiginemogoye.

Ahamadu Ture : Ale kera jago, dugujukoronafolomafew, ani izinikow Minisiri kura ye. Noteri tun don. A bangera Bamako yan san 1958 feburuyekalo tile 4. A y'a ka kalankunfolow kesan 1964 ka se 1972 ma Gawomarala.

A y'a ka s a r i y a k o dönniya jalaba s o r o Faransijamana

kankasoroka na fasola, k'a ka cakeda sigi a yere ye san 1986, ka noteriya seereyasében soro. Minisiri Amadu Ture b'a dönto kene kan nin ye, bawo a ye baara caman ke ka teme, cakedaw labenni n'u feereli siratigela. O hukumu kono dugujukoronafolomafew bolicakeda caman n'a jera baaraw la minnu sabatira. Olu ka dannaya b'a kan, k'a jira ko mögo faamuyalen don, ladiri, don. Tureke ye karamogoya ye ka fara nin bee kan köröskalansobaw la ani goferenaman ka kalansobaw. A ye furu ke den naani b'a bolo.

Musa Lewo Sidibe : Ale ye cike, baganmara ani mënni Minisiri kura ye. O Minisiriso in mögo dönnen don. A bangera san

1949 Sirakoro, Kita serikili la. Baarako nasira la, a delila ka ke Koperatiwuko nemogoya ye cikeduguw yiriwali Minisiriso 1983-1987. Sanni oce, Motimara Koperatiwuko nemogoya tun don. K'a ta san 1987 la ka se san 1991 ma, a tun kera Ofisidinizeri nemogoya ye. K'a ta san 2009 la ka se san 2011 ma, cike Minisiriso sekereteri zenerali tun don.

Sumanse ne donneb'a la Malikonoani sumanw bayelemaniko numan porogaramu kojenabola tun don kabini san 2012. A ye furu ke, den duuru b'a bolo.

Sumana Makaji : Ale de kera köröyako Minisiri kura ye. Aka baara tun ye nafoloko jateboli ye. O karamogobaw ka jekulu min be Mali kono, o tondendon. A si be san 58 na bi. Cakedaba min ka baaraw nesinnen be Enformatikiko ma ani nafoloko jateboli Mali kono, o yoró feerekonemogoya tun don. A ye baara ke jamana caman kan nin dakun ninnuna.

Adama Wani : Ale de kera kalanko, balikukanani fasokanw yiriwali Minisiri kura

ye. A bangera Bajangara san 1948 zuwenkalo tile 6. Kankodönniya a n i Balikukanani karamogoya don min lakodönninen be dije fan tan ni naani koto. A ye baara ke «Denafila» la ka teme. A ye san bi saba nögönn ke baara la INESIKO la, kanko ani balikukanano la, sanni a ka taa segenenafinebø la.

Kalankotaabolo numanporogaramu caman labenna a fe INESIKO togo la ka nesin jamana caman ma.

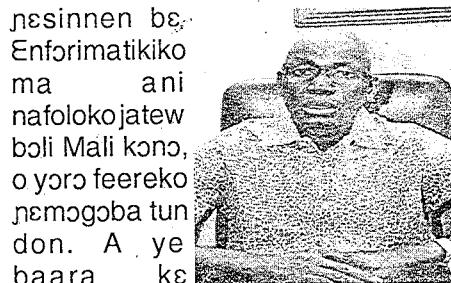
Kunnafoniseben lakodönninenba min be bo kalanko kan dije kono ani seko ni dönto, a kera o sebennikelajekulu nemogoya ye, k'a ta san 1985 la ka se 2011 ma. Lamerikenjamana kan, jekuluba min sigilen be kalanko kunna dije bee togo la, Afiriki den mögo saba minnu b'ol a ale y'olu dölkelen ye. O cakedaba in ye dankelen ye dije kono kalanko la, a dagayoro ye Okilahoma kalansoba ye; a togo ye (IACEHO). Ntolatan kanubagaba ye Adama Waniye bawontolatanna koro don.

A y'a ka sannakalan ka Irisijamana kan. A ye furu ke, den fila b'a bolo.

Maliki Kulubali : Kiiri ni jamana taamasiyenw marali Minisiri kura don. A bangera san 1971 okutburukalo tile 14 Bamako. Kalansoba min be wele Manden Bukari, a kera sariyakalan bolofara nemogoya ye yen.

A ye sariyakalan karamogoya ke Bamako kalansobaw la, ka ke Kati. Kiiritigeso nemogoya ka dankan ye.

San 2008, sariya do tigera a kunjugu kan, o ma bena ma, a y'a joyorolabila k'a toglacakeda sigi sen kan. A be wele Minisiriya la tuma min na, o y'a

soro a b'a la ka do fara a ka dönniya kan kalansoba do la, dije jamana yermahoronyalenwa tonba ka deme hukumu kono. Aye sebenni caman ke sariyako siratigela. Aye furu ke, den saba b'a bolo.

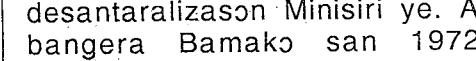
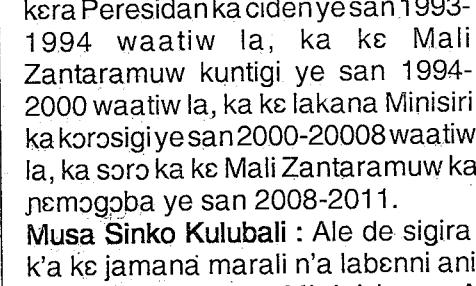
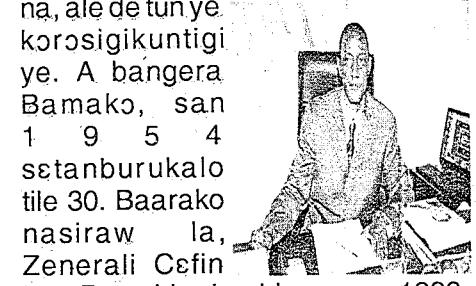
Madamu Tarawele Workiyatou Gikine : Sanni a ka ke tungarankew ni Afiriki ka dönnigonna sabatili Minisiriye, Workiyatou Gikine tun ye kékankow ni

Mali ni jamana wërew ce bolodijogonna Minisiriso sekretéri zenerali ye, kabini san 2011 zuwenkalo. A bangera san 1953 zuwenkalo tile 23, Tukötö, Kita serikili la. Baarako nasira la, a kera Mali ni jamana wërew ce bolodijogonna nemogoya dankanye, o kofe ka ke kékankow Minisiriso körösigi ye min ka baara nesinnen be seko ni dönto ni kalanko yiriwali ma. O kofe a kera Mali ka lasigiden ye Burundi, Kameruni, Santarafiriki, Kongo demokratiki, Gabon, Gine Ekatoriyali, Uruanda, Sawotome ni Pérensiye ani Cadi, k'a sigiyo ben Liberewuli ma. A furulen don, denke fila b'a bolo.

Mamadu Sidibe : Ale sigira hadamadenya sabatilisira, nögöndems ani mögököröbaw ka Minisiriso kunna. Dunante o yoró in na, bawo bim'a bila baara la k'eneyaka Minisiriso la. A bangera san 1950 marisikalo tile 6 Akijuji, Moritani jamana kan. A y'a ka kalan kun folow ke Kayi dugu kono, Kayi-Kasolakoliso la. Baarako nasira la, a ye san bi saba ke dögötöroya baaraw la ani köröyako porozew waleyali. A tun be baarakelaw ka kojew njenaboli kunna köröyako Minisiriso la fo ka taa se a sigili ma Minisiriya la.

Alifa Bokari Nafo : Kuranko, jiko ani sigida lamini lakanani Minisiri kura don.

Waribon (Banks) baarakeladon. Ale de tun be nögöndems b'aniki nemogoya la. K'a ta san 1990 la ka se san 1995 ma Cadi jamana yiriwali banki nemogoya tun don, k'a ta san 1988 la ka se san 1990 ma, körösigi tun don soro ni nafoloko Minisiriso la, k'a ka baaraw nesin demebagaw kumanogonya ma nafoloko siratigela, walasa ka Maliyiriwalibanki lawuli.

Hameyi Fune Mahalimadani : Ale ye farikolojenaje Minisiri kura ye. A bangera san 1957 gawo mara la,

s a r i y a t i g e
jalabatigi don.
B a m a k o
kiiritigesoba
korsigitundona
beweletuma min
Minisiriya la. K'a
ta san 2003 la ka
sesan 2009 ma, Bamakoy komini 4nan
kiiribulon peresidan tun don ani
Bamakoy komini 5nan kiiribulon
peresidan, ka soraaka taake Gundamu
kiiritigeso nemogoye. Farikolojenaje
kanubagaba don sango ntolatan, fo
k'ake Mali ntolatanko tonba mogoye.
Baarakelaw lafasaliton nemogoye fana
tun don, n'o ye sendika ye,
fasodennumaya jala b'a-bolo. A ye
furu ke, den seegin b'a bolo.

Marenpa Samura : Soro ni nafoloko

ani san
baarakenafolo

M i n i s i r i
demebagaminisiri

ye Marenpa

Samura ye.

Dunan ts

n a f o l o k o

baaraw la,

bawo nafoloko segesegelikela don.

A bangera san 1959 Ntomodo, Nara serikili la; a y'a ka kalan kun folow ke
ye, k'ata san 1965 la ka se san 1972
ma. Kabini san 2011, karamogoba
don jamana maralidoniya kalansoba
la Bamakoyan, k'a nesinforobanafolo
jatew bocogo dloniya laseli ma. Fo
ka taa se a weleli ma Minisiriya la,
forobanafolo sabatiliko konenabola
tun don, sanni nemogoyonjion ka sigi.
Enformatiki dloniya karamogoba
fana don. A ye baara caman ke Moti
ani Kayi forobanafolo konenabolw
sira kan. A ye furu ke den seegin b'a
bolo.,

Mohamedi Yakuba Jalo : Minisiri min
be forobaara

kunna ani yelempolitiko

sira kan ani fanga sigibolow

ni goferenaman ce

konew

nabenoli, o demebagaminisiri

ye Mohamedi Yakuba Jalo ye. A

bangera san 1955 Segu. A kera ka

teme korsiginemogoye ani nafoloko

nabenoli nemogoba baarako

Minisirisola. San 2006-2009, a kera

korsigi ye baarako ni baarakalan

Minisirisola. Fo ka taa se a weleli ma

demebagaminisiriya

la, desantaralizason

ni dekonsantarason, nemogow do tun

don baarako Minisirisola. A ye furu

ke, den naani b'a bolo. Gafekalan ni

farikolojenaje kanubaga don.

Mamadu Namori Tarawele : Ale de

yegoferenamanbaara, jamana marali

cogo numan ani mara ni politiko

yelmasenw Minisiri kura ye, a ka

baaraw nesinnen be fana

goferenaman ni fanga sigibolow ce

nabenoli ma. A si be san 63 la. A
taalen segennabo la, a tun ye a
toggolacakeda
do dayele a
yere ye.
B a a r a k o
nasrawla, aye
joyorccamanfa
fangabolini
siratige la.
A kera
Minisirinemogoka korsiginemogoye,
k'ata san 1987 feburuyekalo la ka se
san 1988 zuwenkalo ma; ka tila k'o
baara kelen in nognna ke kenevako
Minisiri kerefe, san 1988-1989.

A meena baara la kokankow ani Mali
ni jamana wrew ce nognemem
Minisirisola. Nognememekow nemogoye
tun don.

Mamadu Jakite : Ale ye denmisew,

baarako ani baarakalan Minisiri kura

ye. A bangera

san 1950

Bamakoy yan.

K'ata san 1991

la ka se san

1999 ma, alede

tun ye

Hadamadenya

I a k a n a n i

cakeda nemogoba ye (INPS) Mali

kono.

A ye karamogoya ke hadamaden ka

hakewdonna kankalansoba caman

na Mali kono yan.

Madamu Aliwata Isata Sahi : Du,

muso ni den ka nemamaya sabatili

Minisiri kura ye

ale de ye. A be

wel Minisiriya

la waati min, a

tun ye duko

dugukoloko ani

dugubaw joliko

Minisirisola

korsiginemogoye

ye. A bangera san 1961 marisikalo

tile 27 Gavo. Denmisew minnutilala

u ka kalan na, n'u ma

goferenamanbaara soro, olu jera ka

koperatiwu do sigi sen kan ka nesin

sigida lamini lakanani ma ani

jamadenew hake jatemineni, a sen

be o sigibaga folowla. K'ata san 1993

la ka se san 1998 ma, musow ka

kopereatiwu minka baaraw nesinnen

be kalanko ma, du ka keneva sabatili

ani sigida saniyal (COFESA), a tun

y'o nemogoba ye. K'ata san 1995 la

ka se san 2002 ma, a kera komini

filanan meri konseye ye Bamakoyan.

Haruna Kante : Ale kera kalansobaw

ani ninini Minisiri kura ye. Enzeniyerija

dogotoryajala

b'a bolo, sojoko

la. San 2005, ka

sesan 2012 ma,

a kera a

segsegelikela

ye jamana

segsegelikela

ka cakeda la.

Sanni o ka ke, forobacakeda kolosili

kuntigigiya tun kalifara a la san 1992

fo san 2004. Karamogoba fana tun

don Mali kalansoba la,

Enzeniyeriyakalan be ke yoro min na.

Asibesan 58 na. Aye furuke, den fila
b'a bolo.

Mamadu Kulubali : Ale kera Mineko,

taamako, duko ani dugubaw joliko

Minisiri kura ye.

Mara baara jala

sannada b'a

bolo. A tun be

d u k o ,

dugukolokoani

duguba joliko

Minisirisola

sekereteri

zeneraliya la kabini san 2010. A

bangera Buguni, ninany'a san 54 ye.

A kera Farasi komandan ye Tumutu

mara la san 1986-1987, ka tila ka ke

Jaramana Komandan ye, Bila serikili

la. A taara Nara o kofe, ka ke

komandan dankan filanan ye, ka tila

ka ke o kofe Segu Komandan ka

dankan folo ye.

San 1992, meri kerenerennen min

sigira Segu, o kera ale de ye. San

2006, Meri kerenerennen min sigira

komini VI nan na, a tun b'o ka

baarakejekulu la. A ye furu ke, den

naani b'a bolo.

Madamu Jalo Fadima Ture : Bololabaara,

seko ni dongo ani

Turisimu Minisiri kura yale de ye. A

bangera Segu san 1952. A

lakodonnen don ni

baara nedonyeani

baara kanu ye. A

y'a jeniyoro fin

kosebe Minisirisola

fila la sannia ka ke

Minisiri ye :

N a f o l o k o

Minisirisola ani

jamana marali minisirisola.

Birino Mayiga : Denmisew, baarako

ani baarakalan

M i n i s i r i

demebagaminisiri,

o kera ale de

ye. A bangera

san 1952

setanburukalo

tile 28 Segu.

Sanni a ka ke

Minisiri ye, jamanakuntigka

baarako ka baarako

ka baarako ka baarako

Mali bë janfa kôlon kôno

Anka nsana do b'a fo ko n'i bë janfa kôlon sen, i k'a sen k'a fere. Ko te mogo nini, mogo de b'a nini. Bana min be Mali la bi, kôdimi te. N'edimi de don. An labanna ka forontomuguk'a fura ye. Mali bë bolo min kan sisan, bolo numan te.

Amadu Tumani Ture ye janfa kôlon min sen, a yere binna a kôno. A tun y'a dabo

Mali ka bin a kôno. Jatemeine na sorodasi minnu tun taara Libi jamanakuntigi kôrô deme ka Libi mogo murutilenw kele, u fanga ma se ko la. Kele tijena u bolo.

U bolila ka na Mali kôno k'u daga jamana kôrôyanfan fe n'u ka maramafewn ye. Amadu Tumani Ture y'u bisimila ni sefawari miliyon

50 ani malo toni 70 ye. A kerefemogo si kelen ma soro jamana kôno an'a kôkan, k'a fo a ye, ko a kana nin waleya in ke. Kasoro o mogo ninnu nato selen Nizeri jamana na, o jamana nemogow ma son u ka don yen. Moritani faamaw kerebeté. Nka Amadu Tumani Ture de ko mogojugu k'u bisimila k'an bëe ta ye Mali ye.

O de koson ne ko kôdimi te Mali la, ko n'edimi don. Nemogo ka dimi donne don jamana na. A n'edimi in daminenen, a ye mogo dama min coolo fan werew fe ka dama min fana faga, dan t'o la. Sorodasiw ka soro ka wuli ka fangadafiri ke, ka Amadu Tumani Ture gen ka bo fanga la. O tuma na ne bë min fo

Yaya Mariko

Mali sorodasiw ye, u ka fara nogonkanka koto nogonta la walasa fanga koro dafirkun ka sabati. An bë min fo Kapiteni Amadu Haya Sanogo ye, an'a jenogonw, u kana yerenafajinaw laje, u ka baara ben jamanaden fanba ka here soro kama.

Yaya Mariko
ka bo Senu Bamako

Denmansaw k'u hakili to furu cogoya la ninan

Daramani Sise

Anw fe, furu minnu bë ke tilema fe, o de ka ca ni hake min bë ke samiyé fe. Sabula ni samiyé sera kabankôjebé nogoya kosebë. An ka kôjodumuni fanba ye jége ni malo ye. N'i dun ye jatemeine ke jége ni malo songow la ninan, i b'a don ko kôjoko têna nogoyafiyewu.

An bë mariskalo min na, malo kilo kelen b'a ta dörôme 75 la ka se 80 ma. Kasoro a te teme san fila kan fôlo, malo kilo kelen songo tun b'a ta dörôme 55 la ka se 60 ma. Anw bë jége suguya minnu kerenkeren kôjodumuniw kama, olu kilo kelen songo b'a ta dörôme 700 la ka se 800 ma ninan; kasoro a tun te teme dörôme 400 ni dönnin kan fôlo.

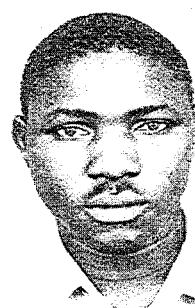
N'a dun fôra mogo ka jége kilo kelen san dörôme 800, ka malo kilo kelen san dörôme 80, o bëna ke geleyaba ye ninan kôjodumunikola. Malo hake min bë dun kôjebé tile damadâ kôno, o ka ca fo k'a danteme. O be cogo min na jégeko fana bë ten.

Bëe b'a don, ko furu musakaw keliyewajibiye; nka a nogoyalisababubëse ka bo denmansaw la. O de koson denmansa dôw bë ka hake sigi jége santa la, celaka si kana teme o kan. Dôw fana bë ka fen werew nogoya, minnu te jége ye.

Nin naniya numanw ye ninan geleya kelen dôw ye. Don bëe n'a dugujeakan don. Ninan dugujeakan kelen bë geleya ye; nka a mana ke cogo o cogo, bolodijogonma y'a fura ye ka kow nogoya nogon bolo, a ka ca Ala fe geleya têna teme kasoro kuru ma don an ni nogon ce.

Daramani Sise ka bo Nogolaso, Sanzana komini na, Sikaso

Poyi : Jigintanya

Isa Jalo

be da a la.
Nka n'i jigi ka ni,

Fosi te teme i kan dugu kôno. Hali ko min t'i ka sira ye, Nin bëe bë sara i la.

Jigintan koni ta ye mone dan bëe ye. N'e tana ye samiyefbo ye, Bo dun kalikan ye ko mogoya te k'ale ko.

Jigintan ye faantannin kulekule ye,

Fosi te kani a la ni nisongo te. Sabula mogo ka fen were juru te don a la.

Jigintanya ye ko jugu ye.

Fa ye don kelen ye,

Nka jigi ye badaa ye.

Ala kana jigi ban mogo la.

Isa Jalo ka bo Kodugu, Dugabugu komini na Kati

A' b'a' ka batakiw , a' jaw an'a ka telefon
nimoro ci nin aderesi in na :

Kibaru BP 24 Bamako

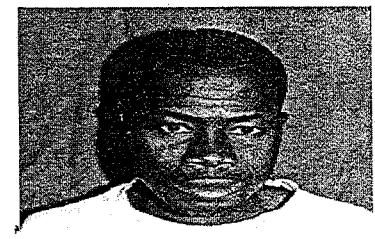
Mogo te kun ci ka laban ka ne fileko numan ye

Kelédonna Mali kôno kabini san 2012 zanwuyekalo tile 17 k'a sababu ke Libi kelédenw bisimilali ye n'u ka maramafewn ye.

Tuma min na kele tijena Libi jamanakuntigi n'a demebaaw bolo, o kelédenw y'u kunda Mali kan. U selen Mali nemogowtaara ukunben jamana kôrôyanfan fe k'u bisimila ni bonyaba ye. Kasoro jamana in laada la, ni dunan jiginna i kan, i b'a bisimila, nka i ba bolominen minne ka lamara i sagolayoro la.

A n'a ka minen te si nogon kan. Okuntunye ni dunanin kera mogo jugu ye, a kana wuli i ninema k'a ka maramafen ta ka bin dukonmogow kan. Walima ka tijenisi suguya werew nesoro.

An ka maakorow b'a fo ko laada o laada mana san 40 soro, n'i ko i b'o wuli, i b'o no ye i yere la. O kera Amadu Tumani Ture ka kewale jugu

Alu Kone

ye dunanko la. A ye dunanjigin laada wuli. Mali b'o geleya kôno sisan. Jatemeine na jamanakuntigi fen o fen sigira Mali kunna, o y'a damanafeere tige kôrônfekele kùnbenni na a ka fanga waati kôno. Nka ne bolo nin si ma feere nênama tige kele in banni na. N b'a jini Alafe, nin kele in ka se ka ban Mali sorodasiw ka se an'u ka wasa kan. Ni jugu fila bë Mali la bi, kôrôyanfan mogo murutilenw ye jugu fôlo ye.

Alu Kone ka bo Zoni Endisiriyeli la Bamako

Kungo lakanani nafa fôlo bë hadamaden kan

Asani Tarawele

Ne bë se k'a fo ko kungo ma lakanan anw hadamadenw fe; kasoro anw de ye kungo nafabobaâ fôlo ye, nka an bë laban k'a tijen.

An bë jigin Ala la wa, an bë jigin an yere la de? Ala ye kungo da hadamaden, baganw a ni falenfew ye. An b'an makow ne a la.

N'an'y'a tijen an b'o ke an yere la.

Mogo min ye kungo kununnamye, ka n'a bilama ye, i bëhami i bë jori. Kungo kelen bë maajumaakotfénba ye. Tijen don hadamaden hake ka ca dugukolo kan bi ka teme kunun kan; nka a tijenikela de cayara bi.

Sikaso kungo yorò dôw la, mogo ka jiritekojugu y'o yorò halaki. A têna meen tuguni Sahelikungo bëna fisaya ni Sikaso ye jirikola. San o san do bë ka bo sanji nata la. Bëe dun b'a don ko sanji bë na jiriw ni denmisén kodonbaliw koson. N'o te mogo minnu ye ko jugu don ka bo ko numan na, sanji te na olu kama. Sabula olu caman ka baara ye kungo tijenye. Ala mako bë hadamaden jogo numan de la, n'o te a farikolo ko te.

Hali mogo mana ke miliyaricaman tigi ye, ni jogo numan t'i la

Ala mako t'i la. Nka n'i kera faantan jogonumantigi ye i ni Ala

be nogon fe. Ala ka hakili numan di hadamadenw ma.

Asani Tarawele ka bo Kokuna, Kapolondugu Kominina Sikaso

Nafa bë kungo jenibaliya la

Ne ka dugu ye Tonokalakura ye. O be Jëna kubeda fe Sikaso serekili la. Waatiw temena, i tun b'i jo Tonokalakura ka fileli ke fo i ne dan, i te jiri kelen ye sanko bin. Nka kabini binjeni sariya sigira Tonokalakura san 1987, anw ka kungo lafara jiri ni bin na. Ni mogo o mogo ye tasuma don kungo la walima ka jiri tige jiritekojugu la, i bë mins k'i jangi. Sarabon te bo anw fe, anw ka sigida lakanani kelen bë an bëe kunko ye.

Yaya Mariko ka bo Senu Bamako

Kalankene n°

117nan:

Hakilijagabo suguya filan : Kunceli dilancogo

Sebenni suguya dōw bē yen, olu bē kunce ni fela jirali ye ani nison jirali : cogoyafo b'o la, lakanili b'o la, ani tēremeni.

Nka hakilijagabo bē kunce cogoya wēre la. Dakun fila bē hakilijagabo kunceli kōno, bakurubafo an i dayelēli.

Sebenni suguya bēe la, nebila nafa ka bon cogo min na, kunceli fana nafa ka bon o cogoya kelen na. Karamogo dōw bē yen, olu bē kalanden ka nebila n'a ka kunceli damalaje; n'oluka ni, okorokosebenni ka ni. N'olu man ni, o kōro ko sebenni man ni.

Kunceli dilancogo :

Mogo min ka faamuya ka bon, o de bē se kunceli kēcogo numanna, bawo kodōnnaw b'a fo «ko damine man gēlēn, a laban de ka gēlēn». U b'a fo fana ko «Baara to de ka gēlēn». Nin bēe b'a jira ko kunceli te ko nōgo ye sebenni sariyaw la.

Kunceli dakunw :

a - Bakurubafo : ale ye seginkanni suguya do ye. Fen. minnu fōra walanwalanni kōno, i bē segin olu kan, k'u mōso; k'u simi, k'u bakurubafo. A bē komi hakililajigin : kuma koloma minnu fōra walanwalanni kōno, i b'o bēe fo dakurunjé damado. O te se ka janya, n'o te a bē ke walanwalanni wēre ye, bawo bamananw b'a fo ko «kuma fōlen kōro to ye dalamaga ye».

Ni bakurubafo kēcogo jēna, i b'a don min fōra walanwalanni kōnōkasoro i m'a kalan. Nka i b'i janto n'i bē bakurubafo kē, kana segindane fōlen kōrōdamawkan, bawon'iy'oke, ob'a jira k'i te dane caman dōn.

b - Dayelēli : kunceli la, n'i danna bakurubafo dama ma, a ma jēna, o ye tokaje ye, fo i ka dayelēli fara a kan, o b'i ka hakilimaya jira.

Dayelēli ye, ka na ni hakilila wēre ye, hakilila kura, i tun ma kuma min kan walanwalanni kōno, nka min bē se ka ke dafalan ye, ka sira werew jira donniya bē se ka jidi min sababuya la.

Bawo ni dayelēli ma kē, i kelen ko k'a fo «owō» ka tila k'a fo «ayi», ka tila ka «owō» ni «ayi» bolo don nōgo bolo, a bē ke dōw jēna ko o ye hakili juru caninen dan ye, miirina wēre te se ka na min kōfē. Dan dun te hakili bonya n'a janya la. Hakili te se ka mine k'a datugu. N'i y'o ke a bē poyi a yere ma, siga si t'o la.

Dayelēli de b'a jira ko i hakili mana bonya cogo o cogo, i hakili mana diya cogo o cogo, i ka i to to. I m'a ye, a bē fo dōnni, i bē dōnnin de dōn, i te se k'a bēe dōn. Nka dayelēli te janya. Kumases filia ka se saba ma o y'a cayalen ye.

Mahamadu Kōnta

Dukene n° 92nan : Sariyabara (Casier judiciaire)

Baara dōw bē yen ani joyōro dōw ani seben dōw, n'i ko i b'olu jini k'u sōro, seben dōbe jini i fe i ka na n'o ye, min b'a jira k'i ma kaso kē, bawo n'o y'a sōro i ye kaso kē, o y'i sen bōlen ye a la. A bē fo o seben in ma sariyabara. N'i ka sariyabara lankolondon, o kōro ye i m'a kiiri, k'i don kaso la. N'a lankolon tē, o kōro ye k'i nōminena k'i kiiri, k'i nangi ni kasoladon ye.

Sariyabara yere ye seben ye min bē di kīriso nēmogow fe, segesegeliw kōfē; sariya ka sebenlakodōnnendon, min bē di jamanaden ma n'a y'a jini. N'i mako bē i ka sariyabara la, i bē se i ka sigida kīriso la, ka se a baara kebaga jōnjōn ma. Ale b'i nininka i sigiyōro la, i ka baara, ani denbayako cogoya. I ka o kunnafoni dilenw bē seben sebenba dō kōno. Kīritigela dēmēbagajēmogō b'i sinsin o kunnafoniw kan ka segesegeliw kē, k'a dōn ni nininkela ye kaso kē walima n'a m'a kē.

O kōfē kīritigelakuntigi bē kunnafoni ninnu sēmentiya, ka sariyabara bolonobila, k'a di. Jōninikela bē taa nisēben minye, oye wolosēben dōrōn ye.

A bē wari min sara, o ye dōrōme 150 ye sefawari la. A bē sōro o don bēe. Kōlosili : Bamakoyan, a bē sōro komini sabanan kīritigeso la. Maliden minnu bē kōkan, olu b'a sōro kīritigeso bulon fōlo nēmogoba ka cakēda la.

Mahamadu Kōnta

Maakorōbaro : Yada ni dalafiyēnya

1 Yada :

Ni hadamaden fara a bē yada. Hadamaden te yada n'a bolomadalen te fēn dō kan, nafolotigiya, nōmasaya wēretigiya, fangatigiya, barikatigiya, cēniya. Nin kelen-kelen bēe bē se ka a kē hamaden te dan sōro a yere la. Mōgōw m'a bila yōro min a b'a yere bila yen, k'a yere yanga bonya, k'a yere kōrōta, k'a yere fisaya ni mōgōw ye, a bē kuma, a b'a yere jira wale kētaw kōno. Hamadaden yadalen te majigin dōn.

Yada de bē hadamaden fili a yere ma. N'o te Sayon tun tēna a yere bila nin bēe la.

Sajōn tun ye baarada warikōjēnabla ye. A bē baara damine waati min fēn tā bolo, faantan nefarajē tun don, a majiginnen don, a bē baarakējōgōn bonya, a bē u mago dilan.

Ji bē don ko la dōoin-dōoin. San damado kōno, Sayon ye fēn sōro. Sayon fara. Baara jōgōn filla Sayon ma. Ko «a to i ka mōgo fēntigi ye, i ka sōrō k'a fō k'i b'a dōn». Sayon kēra a tē mōgo kunko ke tugun, n'i tun ko a ma i ka mōgo man kēne, a k'a to baarada bolifēn dō ka i ka banabaato ta, Sayon tun b'i nininka n'i ka banabaato ma sa wa?

Don dō la, nēmogō, ye seben ci a ma, ciden jolen jēna, a ye seben in kalan ka sin i kōro ten k'a fara ko ale mōgo te seben cibaga la. Nin don a ni nēmogō dankan bilala nōgon na, o ko fo ale mana a kunci ni sigilan ye. A y'i soori a ka tabali jukōro, mōgōw ka na delili la.

Dankan in nana ke nēmogō ye. A sinna ka Sayon wuli. San bē munu ka bēntuma min, Sayonyōgōyōgōcayara, dōoin-dōoin, Sayon masumana fo a tun b'a dogo mōgōw jēna. Sayon laban ye baara bila.

An k'a dōn yada ko ye nimisa ye, i mana fa cogo o cogo, i kana yada, n'o te min ye fēn di i ma n'i yadara, ale kelen bē segin ka fēn in mine i la k'i kē yekofila ye walima a b'i don ko la i bē waju min kōno. N'an ye kōlosili kē, an b'a ye hadamaden bē yada ni nin fēn bēe ye, cēniya, fari jēya, farikolo tige cogo, kalan, dōnni fēn bēe.

Yada bē ye hadamaden kēcogo bēe la, kumacogo, taamacogo,

Daramani Tarawele

filelicogo, dumunicogo, cogo bēe. Hadamaden bē yada nkalon kan. Ka yada tēne kan o, ka yada nkalon kan o, nin fila bēe ye lamōkojuguya taamasiyēn ye. An kana ke lamōkojugu ye, an kana an denw to yada bolo u ka fili u yere ma.

2 - Dalafiyēnya

N'i ko dalafiyēnya, i ye bana kofo min juguya te se ka fō ka se a dan na. Kuma mana diya mōgo ye, i da lankolon te sigi. Tuma bēe, i na do sōro ka fō, n'i ma dō sōro ka fō, i na mōgōw ka gundow bōrōtō, i ko siyēsen bē mōgo min kōno, i kōno te ke mōgo si ka walisi kolon ye ka mōgōw ka kuma mara.

O de ye dalafiyēnya ye, o de bē i ke dalafiyēman ye, i nininkarā o, i b'a fō, i ma nininka o, i b'a fō.

Bataliye Santarama ye. A bē baara ke baarada la min ta ye ka kunnafoni jōnjōn jini Faso ye jamana kōno ani jamana kōkan ka janfaw kunben, ka

Faso lakana. O kunnafoni jōnjōn te da jama tulo kan bawo u man kan ka jēnsen, n'o te tangali te yen, lakana te yen. Batali b'o dōn, nka Batali bē kunnafoni jōnjōn ninnu fō mōgōw ye barodaw la. A da nana se Jani ka ko ma. Janitun bē maramafēn dogo ka don jamana kōno. Batali ka baarada ye o ko kunnafoni bē ke nōgon kan, ka tēnēnikela mineni boloda.

Batali ka dalafiyēnya sababu la Jani tulo lasōmina a jēnōgon fe min tun bē baroda la, Batali ye kuma in waraka yen don min. Jani fana ye jamana bila pewu, a ma se ka mine tugun sango a ka nangi.

O kōno, baarada y'a faamu ko baarakēla dō de y'u janfa. U ye nōgon segesegē fo ka n'a jo Batali la. Batali ka baara tēnēna barisa u ye Santaramafini bō a kanna, ko dalafiyēman baarakējōgōn te oluye.

Batali ka dalafiyēnya ye Jani mineni bali, o ye ko ye min bē se ka kasaara lase jamana ma bawo ni Jani tun minēna maramafēn dōnsira tun bē tēgē.

Jani bolilen min file, a bē tēmē n'a ka baara ye, kasaara yangalen bē to jamana kunna. Ko jugu t'o bō bawo maramafēn mana caya jamana kōno, kēlenin bē se ka ke kēleba ye, min te duga nōgoya la.

Batali ka dalafiyēnya sababu la, jamanaden ni ma se ka lakanako numan sōro. N'o te, a yere ka baara tēnēni, o y'a kelen kunko ye. A n'a dōn ko dalafiyēnya te hadamaden masiri ye.

Karamogo Daramani Tarawele
Ladamuni III (Numanya)

Mali sorodasiw yere dama karila nōgon na

Furancelafanga ye gēleyaba sōro ntēnēndon, awirikalo tile 30, san 2012. Sorodasiw yere dama bilala nōgon na. Minnu ye Amadu Ture lakana ka bo n'a ye, ani minnu bē Amadu Sanogo kōkōro. Mēriseneriwan na ka bo an kērefejamana dōw la ka fara ATT dēmēbagaw kan. ATT dēmēbagaw y'a jini ka yōro damado mine Bamako yan : Ajromali, pankurunjiginkēne, ani Kati sorodasikan. Kēle ma diya u la. Nka kasaara barika bonyara, finitigi ni siwili caman ni tora a la. Mēriseneri caman minēna. Su hake min lasera Gaburuyēri Ture dōgotōrōsoba la o kera 14 ni ye, olutilance ye siwiliw ye, ka mōgōjoginnen hake ke 40 ye. Siwili salen ninnu, kise porokotolen de y'olu sōro, muso saba b'olu la. Kise ye siwili 4 sōro k'u to u ka so kōno Kati. ATT dēmēbagaw komando mōgō saba minēna kati kuluw la Kati sorodasiw ka wulikajow senfe.

ne 3nan to

ma. Burikina kelen ta ye mögo 23.437 ye. Olu dagalen bë Sumu ani Udalau marawla. Maliden kunkalifalen mögo 30.000 bë ALizeri bi.

Mögo minnu ma bë u nò na marabolo saba ninnu kono, olu bë

banbaanciw ka jekulu saba ka mara kono bi. Olu ye EMENELA ye, ale bë ka yéremahorónya jini, k'a kóronfela tige ka bë Mali la.

To fila ye silameyadiine dantémewale tigilamogowyé: Amisari Diini ani Agimi. Lakolisow yélémania k'u ke Madarasaw ye Buremu.

Bamanankan ani dònkiw dabilala o yorow la, sango ñafunke.

(PAM) ka mangasanbaw ani (OPAM) ka mangasanbaw, olu fora, k'u lankolonya, ani forobacakédaw, ka fara dögötörösow ni furafeereyörów kan.

Marabolo saba dugumögow

diyagoyara ka don banbaanciw jénasira fe diineko la : musow bë finw don.

Ce ni musow lajeli kén kelen kan jamalajeyörów la, o fana dabilala.

N'i ye Mali dugukolo tila saba ye, tila fila bë banbaanciw bolo bi (2/3)

Mahamadu Konta

(CEDEAO) ni Sorodasijekulu ka Benkan

Sinsin kéra sariyasunba sariyasen minnu kan ka Benkan in laben

Benkan bakuruba min tara CEDEAO ni Sorodasijekulu fe walasa ka gérén té wuli ka bë Mali kan, olu sinsinna sariyasunba sariyasen dòw de kan. O sariyasunba in tara san 1992 feburuyekalo tile 25. Kérenkérénnya la sariyasen 36 nan, ale bë nebilaperesidanya kecogo dantigé, kasoro sariyasen 38 nan, 41nan, 42nan ani 50nan, olu tè se ka waleya «jamanakuntigi balili suguya bë la, walima fanga lankolonyali suguya bë la». Obe nebilaperesidan ka fanga dansira la, k'a joyorodögoya.

Benkan bakuruba sinsinna sariyasunba sariyasen minnu kan olou kono kow file nin ye :

Sariyasen 36 nan :

Ni sababu dò ye jamanakuntigi bali waati kono a ka a ka baara ke, a joyorodögoya bë fa o waati kono Minisirinjémogó fe. Ni jamanakuntigi joyorodögoya lankolonyara pewu walima badaa, n'o kólosira sariyasunba labatolibulon peresidan fe, k'a sementiya, jamanakuntigi joyorodögoya Depitebulon peresidan fe.

Jamanakuntigi kura sigiliwote bë laben o kofé, k'a sigi fanga la san duuru kuntaala kono.

Jamanakuntigi kura sigiliwote bë laben tile mugan ni kelen, o y'a dögøyalenba ye walima tile bi naani, o y'a cayalenba ye, jamanakuntigi koro joyorodögoya lankolonyalen kólosilen ko pewu walima badaa, walima a balili badaa.

A mana ke jamanakuntigi balili suguya o suguya ye walima a joyorodögoya lankolonyali suguya o suguya, sariyasen 38 nan, 41nan, 42 nan ani 50nan minnu bë jamana sariyasunba kono, olu bë se ka waleya.

Sariyasen 38 nan :

Jamanakuntigi bë Minisirinjémogó sigi. A bë Minisirinjémogó wuli ka bë a ka baara la, okélen k'ka goferenaman ka joyorobilasében di a ma. Minisirinjémogó ka sugandili kono, a bë goferenaman Minisiri tòw sigi ani k'u wuli ka bë minisiriya la.

Sariyasen 41nan :

Góferenaman ka lajnini kono, depiteboulon ka baaraw waati la, walima Depitebulon ka lajnini kono,

sariyasunba labatolibulon fela sörçen k'ja, jamanakuntigi bë se ka woteba laben jamana kunkanko gëlen bëe kan, ani fangabolisira jénabolisariya bëe, jamanafarajogonkan sariya bolonobilali bëe, fo ka se jamanaw ni nogon ce benkanw bolonobilali ma, minnu kólosira bë se ka boli fanga sigibolow taabolow kan.

Niwoteba ye sariya minsementiya, jamanakuntigi b'bo bolili yamaruya ka kejé ni waati bolodalen ye sariyasen 40 nan kono.

Sariyasen 42 nan :

Jamanakuntigi bë se ka Depitebulon ci a kelen k'ja ka Minisirinjémogó lamé, ani Depibulon peresidan. Depitesigiwotew bë laben tile mugan ni kelen o y'a dögøyalenba ye walima tile bi naani o y'a cayalenba ye, cili in kofé. Depitebulon tè se ka ci wotew temené k'ja san kelen.

Sariyasen 50nan :

Ni fanga sigibolow karila, ni dankarila jamana ka yéremahorónya la, ni dankarila jamana dugukolo la, ni dankarila jamana ka kandi waleyali la minnu b'a ni dñe jamana wërew ce, ni dankarila nin ko ninnu na yorónin kelen fo ka finge bila fanga bolicogo juman na, sariyasunba labatoli hukumu kono fo ka baaraw jo, fanga kérénkérénne bë ta jamanakuntigife, dantémewale ninnu k'elé kama, a kelen k'ja ka Minisirinjémogó lamé, Depitebulon peresidan, sigida lakoñnenw togolabulon peresidan, ani sariyasunba labatolibulon peresidan. A bë laseli k'ja o kofé ka jamanadenw ladonni.

Fanga kérénkérénne min bë waleya jamanakuntigi fe, o man kan cogoya si la ka dankari jamana ka yéremahorónya la an'a dugukolo.

Fanga kérénkérénne inka k'ka jamanaya taabolow sinsin, ka fanga sigibolow ka baarakécogow sinsin joona joona, ka kejé ni sariyasunba kono k'je ye.

Depitebulon ka baaraw bë sigi a no goni na ka da waati cogoya kan. Depitebulon tè se ka ci fanga kérénkérénne waati la.

Mahamadu Konta

Basiriki Ture, fasokanw lafasabagaba dotaar'i da

Nténendon, awirikalo tile 9, Basiriki Ture fatura Bamako yan, k'a si to san 68 na. Basiriki ye baarakalan folo min k'ja, o k'ja lakoñkaramogoya ye. Kalanso 7nan, 8nan ani 9nan kalandenw, a tun b'olu kalan tubabukan dönniya la, tariku dönniya ani jamanakalan dönniya. A ye baara damine kabini san 1965. A ye san 10 nogonna k'elakolikaramogoya la kasoro ka taa kalan na Irisijamana kan ka san 6 k'ja yen (1975-1981). A ye Sannadakalan min k'ja Irisila, o bolila kankodönniya kan. K'a to o jamana in kan, a ye baara k'ja Arajo Mosiku la, ka kunnañoniw di Bamanankan na..

A seginnen faso la, Basiriki ye baara k'ja Kibaru la. Kibaru s'ebennikelaw kuntigi tun don. O kofé a k'ja AMAPU bolofara jémogó ye min ka baaraw jésinnen bë kunnañoniw boli ma fasokanw na: Bamanankan, Fulakan, Koroñorokan, Marakakan, n'o ye Soninke ye.

K'a to Klbaru jémogoya la (san 1992 - 1994), Basiriki ye kunnañoni caman lase cikédugulamogow ma politiki sira kan, ciké, seko ni dònko, soro yiriwalani d'wérèw. A ye poyi caman s'eben ka fara nin bëe kan.

A ka baara kono Kibaru la, an y'a dòn ni mogosebeya ye. Baga tun t'a la, a bë mogow jéne ku, a t'e don mögo gasi la. A ye mögo caman bolo don kunnañoni dicogo juman baaraw la, ka mögo caman kalan Bamanankan s'ebenni sariyaw la, ka fasokanw kanu don mögo caman na. Ale tun y'a faamuya kabini tumajan, ko jamana joli t'e sabati ni fasokanw ma don da la.

A sara fana k'ja to o baara la, k'ja to o hakilila in kan.

Kibaru baaraw kofé, Basiriki k'ja Mali Minisiri ka k'orosigjémogó ye min ka baaraw jésinnen bë Mali ni jamana wëre ce kojew jénabolli ma, k'ja ta san 2002 la ka se san 2004 ma.

San 2007 zanwuyekalo la, Basiriki taara s'egennabò la, o m'a bali ka denmisénw dege kunnañoni dicogo juman na ani k'ja kalan Bamanankan s'ebenni sariyaw la. Ala ka hinc i la, Ture Mandenmori!

Mahamadu Konta

Kaba bëre ma soro sanjidëse fe

Balo ladonni hukumu kono, goferenaman ye nogoya ke julaw ye, minnu bëna ni kaba ye. Wusuru sarali binna u ye. Sabula a kólosira ko kaba songo ka gelén k'osebe suguw la, a yére man ca mögo bolo. Kaba dun joyorodögoya ka bon baloko la. Ale de dalen bë malo kan sanga la dununiko la. A bë ke to, basi ani mënnye ye. Kaba bë ke bagandumuni fana ye; kamanmafénw bolo bë dilan n'a ye. Hali n'o daminéen ma mënfolo. Nka s'émara donné ba la k'osebe Bamako, Segu ani Sikaso maraw la kaba nafa donna s'ew ka baloko la. Jatemine na kaba hake min bë s'émali Mali kono, o fanba bë dun jamana kono. Dunta hake kofé a t'e feere jamana k'ka an k'orosigjamanaw ma. San kono kaba tóni 1.500.000 bë soro Mali kono. Nka a sannifeere nafa man bon k'osebe ka da a hake jinnita, a hake soro, a s'émali waati, a laseli suguw la o bolifénko ani julaw cogoyaw kan. Kanpani temené in yére la sanjidëse koson kaba bëre ma soro. O kelen bë sababu ye ka balodëse juguya Mali kono jinan.

Dusu Jire / Dokala Yusufu Jara

Mali ntolatanton 4 bës ye tanko fôlo woyo yelën

1 - Sobe "COB":

Jumadon, awirikalo tile 6, san 2012, 26 marisi farikolojenajekoyoro la, Sobe ni Cadi jamana Erenesansi ye njogon soro. U ka njogonkunben filanan tun don Konfederason kupu hukumu kono. Ntolatanlabanna 3 ni 1 na Sobe kanu na. Cékoro Keyita ye Sobe ka kuru fôlo don, sanga 12nan na. Isumayila Jara ye kuru filanan ni sabanan don, sanga 15nan ni 65nan na. Erenesansi ka kuru kelen donna sanga 35nan na, Alajimu Mondeseri fe. Njogonkunben fôlo la, Sobe tun gosira 3 ni 2.. Sobe ni Eziputi ENPPI be njogon ntolatan nata la. Njogonsoro fôlo be ke Eziputi, kosegin be ke Bamako yan.

2 : Ereyali :

Konfederason Kupuntolatankelen in na, Ereyali fana ye tanko fôlo woyo yelën. Ereyali ye Ganbikaw ka Gamuteli gosi 3 ni 1. Njogonkunben fôlo la Ganbi jamana kan, Ereyali tun gosira 1 ni 0.

Nténendanawirikalo tile 9 Modibo Keyita togolafarikolojenajekoyoro la, Ereyali cedenw ka kuru donbagaw kera Bodu Dénba Suso ye, sanga 18nan, Bureyima Kulibali, sanga 57nan na ani Musitafa Konde, sanga 63nan na. Ganbikaw ka kuru kelen dorbagu kera Ali Soyide ye, sanga 72nan. Nin kofe Ereyali ni ntolatanton min ka kan ka njogon soro o ye Marokukaw ka WAC ye, ka bo

Kazabilanka.

3 - Joliba :

Joliba be ka kupu min tan o ye Afiriki ntolatanton njananw ka Kupu ye. Ale taara Ugandakaw ka ntolatanton njanan gosi u fe yen 2 ni 0. O kelen minke, olu ma son ka na Bamako bilen kosegin na. O la Joliba ni Nizeriyakaw ka njanan be njogon soro «Sunsayini». Tanko fôlo be ke yan, kosegin be ke Nizeriya.

4 - Sitadi Maliyen :

Sibiridon, awirikalo tile 14, san 2012, Sitadi Maliyen Benen «Toneri FS ye njogon soro 26 marisi farikolojenajekoyoro la. Ntolatan labanna 5 ni 2 la Mali kanu na. U ka njogonkunben fôlo min kera Benen, o

tun labanna 0 ni 0 la.

Sitadi Maliyen ka kuruw donna Umaru Kida fe, sanga 10nan ni 34nan na, Mohammedi Kumare Sanga 25nan, Musa Kulubali sanga 78nan, ani Abudulayi Sisoko, sanga 84nan. Benenkaw ka kuru 2 donna Romualdi kiki fe, sanga 24nan na ani Mohammedi Abudu, Sanga 56nan.

Sitadi Maliyen ni Eziputi Alihali be njogon soro ntolatan nata la. Njogonkunben fôlo be ke Mali la yan k'a kosegin ke Eziputi.

Ofana ye Afiriki ntolatanton njanaw ka kupu ye.

L. M Jabi
D. Kulubali
Mahamadu Konta

Basiketi sariyaw

Kunceli lajanya.

Ton fila minnu be njogon soro kene kan, olu kelen-kelen bës be mogo 5 de layelen njogon fe.

Filaninbin te basiketila, fodoka se soro kene kan. A laban na ni kuruw kera kelen ye, mocoobé be ke, sanga 5. Segin be ke mocoobé kan o cogo la fo do ka se soro.

Basiketi be ke ni bolow de ye, n'i y'i tugu k'i sen ke k'a ntola tan, i be nangi. Ni ntola jiginna celu kono, o ye kuru sorolen.

Ton min ka kurudonta mana caya, sebaaya be di o ma.

Kuru sorocogo ka ca basiketi la. Sorocogo do be yen o be kuru 1 di. Sorocogo do be yen, o be kuru 3 di.

Filaninbin be se ka ke kun jönjön kelen de la; ni finali don, min ka kan ka boloda siye fila, taakasegin. Tako fôlo be se ka ke filaninbin ye o la. Nka tako filanan don, fo do ka se soro ka kupu ta.

Ni ntola be basiketikela bolo, a te se ka taama n'a ye, a te se ka jön'a ye, a be to lamaga-lamaga la n'a ye, n'o te a be nangi.

Ntola fana be to lamaga de la a bolo kono n'a jora dörön a be nangi. Nin bës de b'a to ni basiketi ka teli, o ye teliya dan ye fo lafiñebó ka caya a kono.

Ni ntola be basiketikela bolo k'a kunda celu kan, n'i gosira a la i be nangi. Nka n'a nana a gosi i jolen na

ka bin, ale de be nangi.

Basiketi senfe, ni basiketikela nangira siye 5, a sen be bo tulon na, a be labo.

Yelenko 4 kelen-kelenna na, ton min mana nangi siye 4, o mana sariyatineko fen o fen ke sa, a be nangi o la, ka basiketi penaliti filili latige a sinamaton ye; a be fo o ma, «Lansefaran».

Basiketi la, basiketikela be se ka nönbilako haké camanke, min mana diya degelikaramogo ye.

Ni digi kelen be ton do la, o be se k'a jini jalatigebagaw fe, u ka tulon lajo ne komiko damado kono walasa a ka labenw sabati.

Mahamadu Konta

Kongo ka jugu Kita mara la ninan

Kita ye tigasene ani koorisene mara ye kabini waati jan. O kera sababu ye ka iziriw dayele Kita tigatulubo ani korikolobo kama. Bagandumuniw fana be dilan yen.

Nka an be don min-na geleya be Kita mara seneko la. Komini ka dogo min b'a balo soro fo ka bilankoro soro k'a lamara sigidalamogow jigi kama. U caman yere ka balo to be san Bamako. Misali la walasa ka njobore kelen san Bamako k'a lase Kuruninkoto, a tasara dama be se döröme 800 ma. Kuruninkoto ye Kita mara komini do ye. O n'a njogonna caman.

Cakeda min sigilen be Mali fe geleyaw jatemineni n'a kumbenni kama, o y'a jira ko balodese be komini 3 kono kosebe Kita mara la ninan. N'o ye Jugun, Keneka fe Sefeto ani Gemukuraba kominiw. Nka Kita komandan koreba Seyidu Kalifa Tarawele ni Kita mara seneko njemogo y'a jira ko geleya be baloko la komini werew kono min te folen ninnu dörön ye.

Seyidu Bagayoko min ye Kita mara seneko njemogo ye, ale ka fo la, Jijan Arondisiman 6 mumé kono balo ma soro. Foro caman na, soro ma teme kilo 450 kan taari la ninan. Kasoro salon moge hake min ye do da toni kelen kan taari la dan t'o la. Jijan ni Balandugu kominiw b'o la.

Kita Arondiseman fana kono Baja, Benduguba ani Kofeba kominiw b'o cogo la. Sebekoro Arondisiman komini damado kono, balo ma soro n'o ye Madina ni Kotuba kominiw ye.

Seyidu Bagayoko y'a jira k' Sagabari ni Kokofata Arondisiman de fisayara dönnin. Olu minnu ka surun Gine Konakiri dancela la. O Arondisiman fila in kono komini ka dogo yen min m'a ka san kelen balo soro ninan. Jatemine na ninan y'a san fôlo ye no kilo 1 ka se döröme 50 ma njotigewaati la. Soro kera komini hake min kono, o ka dogo kosebe Kita mara komini mumé na. O b'a jira ko kongo be Kita ninan. Osiratige la, seneketlaw ka kan k'u ka suman sorolen minecogo döñ min b'a to u ka se ka samiye nata sené ke.

Mohammedi Fabirisi / Dokala Yusufu Jara

Basiketi jujon ni bi, san 120

Basiketi damineni san 1891. A ye san 120 soro san 2011.

Basiketi jujonna Lamerikenjamana kan, kerenkerennenya la dugu la min be wele. Masasoseti. Masasoseti lakoliso min togo dalen be Sipiringi. Fiyelidi la, o kalandenw y'a kolsi ko nene mana se, u te se ka farikolojenaje ke, bawo yoro bës be fa nezi la n'o ye gilasi ye. U y'a jini u ka karamogow fe u ka farikolojenake do laben u ye min be se ka ke so kono ani min be se ka ke mogo caman fe.

O baara in kalifara karamogó min na, o togo Jamisi Neyisimifú.

Okaramogoba in bangera san 1861 okutburukalo tile 6 Kanada jamana kan; dögötörya jala tun b'a bolo keneya baaraw ani diine baaraw la.

Basiketi sigilen sen kan k'a ke farikolojenaje ye min be se ka ke ce ni musow fe, min be se ka ke kene bililen kan farikolojenajeton fe, a jensemma yoroni kelen dije fan tan ni naani kono. An ye Lamerikenw ka kalanso min kofo, o karamogow n'a kalandew de folola ka basiketi jensen.

Donba döñ file nin ye, mogo be se k'i

hakili to minnu na :

- san 1932, zuwenkalo tile 18, basiketi tönbä dije kono sigira sen kan (FIBA);

- san 1936 utikalo tile 7, Jamisi Neyisimifú ye basiketi kurubonkari olénpiki farikolojenaje senfe san 1939, min kera Berilén, Eziputi tun b'o kene kan;

- san 1939, nowanburukalo tile 28 basiketi jujonba Jamisi Neyisimifú fatura;

- san 1950, Arizantini jamana kan, dije sanpijona kera basiketi la;

- san 1976, musow ka basiketi donna olénpiki farikolojenaje kono;

- san 1989, basiketikela minnu ka baara ye basiketi ye, olu yamaruya ka olénpiki farikolojenaje ke basiketi la,

- san 1961 Mali basiketiko Federason sigira sen kan;

- san 1961, zuwenkalo tile 14, Afiriki jamanaw ka basiketi tönbä sigira sen kan. A togo tun ye AFABA ye.

- Kabin san 2002, a togo yelemana ka ke FIBA ye.

Kande Si / Mahamadu Konta

Mali goferenaman kura minisiriw

Arabadon, awirilikalo tile 25, san 2012, Mali jamanakuntigi ye Mali goferenaman kura sigi, ka keñe nin jamana sariyasunba taabolo ye ani sariya n° 2012-193 min tara ka Minisirinemogo sigi.

Minisirinemogo ka sugandili kono, jamanakuntigi ye goferenaman kura Minisiriw sigi :

U ka jodaw n'u togo n'u jamu file nin ye :

1 - Kokankow ani Mali ni jamana were ani dijetonbaw ce bolodijogon nénaboli Minisiri : Sajo Lamini So

2 - Sor, nafoloko ani san baarakenafo Minisiri : Céna Kulubali

3 - Kelebolo ani sorodasi koro ka Minisiri : Koloneli Mazori Yamusa Kamara

4 - Lakana ani Sabalili Minisiri jamana kono : Zentrali Céfin Konate

5 - Goferenamanbaara, mara kécogo numan ani yelema kuraw Minisiri, min be goferenaman ni fanga sigibolow ce nénab : Mamadu Namori Tarawele

6 - Jamana marali n'a labenni ani desantalarizasow Minisiri : Koloneli Musa Sinko Kulubali

7 - Jago, dugujukoronafolomafew ani izinikow Minisiri : Ahamadu Ture

8 - Sene, baganmara, ani Monni Minisiri : Musa Lewo Sidibe

9 - Denmisew, baarako ani baarakalan Minisiri : Mamadu Jakite

10 - Keneyakow Minisiri : Sumana Makaji

11 - Kalanko, Balikukanani Fasokanu yiriwali Minisiri : Adama Wani

12 - Kiiritige ani jamana taamasiyen marali Minisiri : Maliki Kulubali

13 - Tungarankew ani Afiriki ka donnogonna sabatili Minisiri : Madamu Tarawele Worikiya Gikine

14 - Hadamadenya sabatilisira, nognedeme ani mogokorobaw ka Minisiri : Dogotoro Mamadu Sidibe

15 - Du, muso ani den ka nénamaya sabatili Minisiri : Madamu Aliwata Isata Sahi

16 - Kuranku, jiko ani sigida lamini lakanani Minisiri : Alifa Bokari Nafo

17 - Bololabaara, seko ni dongo ani turisimi Minisiri : Madamu Jalo Fadima Ture

18 - Kunnafonu, negejuroso, anu feere kuraw, Minisiri ani goferenaman ka kumalasela : Hamaduni Ture

19 - Minenko, taamako, duko ani duguba joliko Minisiri : Mamadu Kulubali

20 - Kalansobaw ani ninini Minisiri : Haruna Kante

21 - Farikolojenajew Minisiri : Hameyi Fune Mahalimadani

22 - Sor, nafoloko, ani san baarakenafo Minisiri demebagaminisiri : Marenpa Samura

23 - Goferenamanbaara Minisiri min ka baaraw nesinen be yelelaw donni

ma jamana politikko la ani fangasigibolo ce konge nénaboli

demebagaminisiri : Yakuba Jalo

24 - Denmisew, baarako ani baarakalan Minisiri demebagaminisiri : Birino Mayiga

(CEDEAO) ni Sorodasijekulu ka kandi waleyali Benkan

(CEDEAO) ni Sorodasijekulu benna min kan san 2012 awirilikalo tile 1, o file nin ye.

Benkan dakun folo : Sariyasunba sariyasen 36 nan labenw sigili sen kan

Sariyasen folo : Jamanakuntigi b'a joyoro labila ka keñe ni jamana sariya ye.

Sariyasen 2 nan : Sorodasijekulu nemogo be san 1992 feburuyekalo tile 25 sariyasunba sariyasen 36 nan boliliyamaruya ka keñen'a ka hakilila ye, a ye min jira a ka laseli kono san 2012 awirilikalo tile 1.

Sariyasen 3 nan : Ka keñe ni sariyasen 36nan sirakun 2nan ye, Depitebulon peresidan ani Minisirinemogo be fanga lankolonyali kunnaconi lase sariyasunba labatolibulon peresidan ma o k'a sementiya.

Sariyasunba labatolibulon peresidanya be fanga lankolonyali lakoden, ka keñe ni sariyasunba sariyasen 36nan sirakun 2nan labenw ye;

Sariyasen 4nan : Sariyasunba labatolibulon peresidan be, Depitebulon peresidan sigi fanga la, k'a keñebilajamanakuntigi ye, a ka baara ye peresidansigiwote labenw ye tile 40 kono, i n'a fo sariyasunba y'a jira cogo min na.

Benkandakun2nan: Furancelafanga bolisiraw sigili sen kan.

Sariyasen 5nan : An ka jamana be dabolou jugu min kan bi k'a sababu ke fanga sigibolow burujali ye, ani körönfekel, kalataw labenw tile 40 kono i n'a fo sariyasunba y'a jira cogo

Benkan bolonobilal Jibiri Basole ni Kapiteni Amadu Haya Sanogo fe

min na, o tene ne. O la fo furancelafanga ka sigi sen kan min bena kalataw laben konuman jelenya la, ben kono ani hakililatige, jamana fan tan ni naani kono.

Sariyasen 6nan : Ka da jamana dabolo jugu in kan min nefora sariyasen 5 kono, benkan in bolonobilalaw benna a kan ka furancelafanga bolisiraw dantige, minnu bera u nesin jamana fanga bolili ma, fo ka taa se peresidansigiwote labenw ma, ani wotesigisben jenjor labenw, bee benna min kan.

a - Furancelafanga Minisirinemogo be sigi, goferenaman nemogo don, fanga bee lajelen b'a bolo, ka fu siri körönfekel dan na, ka kalafili labilalow laben, jelenya la ani demokrasi la, ka keñe ni baaraw taabolow dantigelisben körönkoye; b - Benkan goferenama be sigi sen kan furancelafanga togo la, a ka ci ye ka ja mana geleyaw furaw dantigelisben körönkow waleya;

c - Benkan goferenaman b'a cesiri ka demew nini ka nesin ja aman a korönfemogow ma kele masibaw be minnu kan.

d - Benkan bolonobilalaw, jekaflo kono g e i e y a w kunkankokuma fobaga bee fe, be furancelafanga taabolo dantigelisben laben:

- furancelafanga Kuntaala n'a ka baaraw bolodaliseben minnu be kalifa furancelafanga fanga sigibolo kelen-kelen na olu dantigeli, walasa furancelafanga ka lateme konuman, - kalataw labencogo numan dantigeli min b'a to ni furancelafanga be tiime konuman;

- wotesigisben labenkonu numan, ka segin a kan kura ye;

e - Sordasijekulu(CNRDRE) ka baara be ke min ye furancelafanga kono, o dantigeli

Benkan dakun 3 nan : Sariya minnu ka kanka sigi sen kan furancelafanga latemecogo numan hukumu kono.

Sariyasen 7nan : An ka jamana be dabolou jugu min kan bi k'a sababu ke körönfekel ye ani walasa kalataw ka se ka laben konuman jamana fan tan ni naani kono, ka benni kelenya sinsin, sariya dow ka kan ka laben ka ben u kan Depitebulon fe, furancelafanga latemeke numan kama :

a - Nobolibaliya sariya ka kan ka ta ka

nesin sorodasijekulu mogo bee ma anu jenogon; utse ka nobo sariya si fe.

b - Mogi minnu ni tora kele la ani san 2012 mariskalo tile 22 fangabin na, sariya be ta olu togo la ka donbolo ke u ciyentabagaw ye.

c - Sariya be ta ka depitew ka fanga kuntaala lajanya fo ka se furancelafanga laban ma.

d - Sariya be ta kelebolo togo la ka waleyaw boloda, ka labenw sabati minenka la ani Sorodasiya baaraw.

e - Sariya be ta ka Sorodasikomite do sigi sen kan ka yelelaw kolosi minnu bera don sorodasi ni lakanabagaw taabolow la.

Sariyasen 8nan : Sorodasijekulu, n'a ka baara ye ka taabolo numan di demokrasi ma ani ka mara sinsin jamana kono, jolen don ni nin benkan in waleyali ye (CEDEAO) tokabenna ka yamaruya kono ani dijemogow ka deme.

Sariyasen 9nan : Ninbenkaninmana bolonobilal dörön, (CEDEAO) peresidan be labenw sabati, ka gerentew wuli ka bo Mali kan, ben tun kera minnu kan san 2012 mariskalo tile 29 lajeba senfe.

Sariyasen 10nan : Ka da hadamadenw ka degun bonya kan körönfela la k'a sababu ke kèle ye, a be jini (CEDEAO) Peresidan fe, demedonnafo min bolodalen be, o degunw wulili kama, a k'o bila Mali ka bolo kan. A be jini a fe, a ka Mali demebagaw magen feere ni nafoloko la ani dijemogow, k'ukunsin körönfela geleyaw wulili ma, ni deme jenjorw ye.

SAN 2012 MARISKALO KONO

Dukene n° 92nan : Sariyabara (Casier judiciaire)

- n° 2 : Kunnaoni goferenaman kura Minisiri kan

- n° 3 : Körönfeduguw sigi geleyara k'a sababu ke kèle ye

- n° 4 : Batakiw

- n° 5 : Kalankene n° 117nan: Hakilijagabo suguya filanan : Kunceli dilancogo

Basiketi sariyaw